

Nr. 2 – FEBRUAR 1993 – 21. ÅRGANG

RYGJAVEGEN

BEDRIFTSBLAD FOR STATENS VEGVESEN ROGALAND

Storm og store snøfall i høgare strok i januar, har ført til større problem enn på mange år med å holde vegane opne. Her er prøytegjengen klar til å brøya opp Hunnedsvegen, etter at han var stengt ein periode i slutten av januar.
Frå v: Inge Byrkjedal, Halvard Solheim og Kåre Gilja.

AV INNHALDET

- Fylkesvegplan 1994-97
- Roman Piekart: Frå krigens helvete
- Johannes Urdal: Dugnad for ungdommen
- Øyvind Førland: Sier alltid ja

Nr. 2 - februar 1993

Redaktør
Harald Sel

I redaksjonen
Johan Lund
Eva Vivoll

Redaksjonsråd
Halvor Folgerø
Njål Hanasand
Reidun Lanne
Sigurd Sæland
Kjell Einar Tronstad
Reidun Vehus

Sats/layout
Bodil Dam Bustad

Trykk
Allservice A/S

Forsidefoto
Bård Asle Nordbø

Baksidefoto
Lars Eide

Opplag
1800 eksemplar

Vegsjefens 3 minutter...

Mortavika, det fine ferjeleiet som vi alle er så stolte av, ble stengt på grunn av uvær noen døgn i januar. Det førte til lang ventetid og store ulykker for trafikantene, og det førte også til sterkt kritikk av ferjeleiet og av vegvesenet.

Det ble sagt mye både i presse og kringkasting i den verste storm-tida, og ikke alt var like gjennomtenkt.

Det kan være på sin plass å slå fast noen enkle faktiske forhold, og også si noe om hva vi har tenkt å gjøre med disse sambandene i framtida.

For det første må vi jo slå fast at det er vegsjefen som er ansvarlig for plasseringen av ferjeleiet i Mortavika. For det andre må vi erkjenne at hverken vegsjefen, Statens vegvesen Rogaland, eller Vegdirektoratet har spesiell kompetanse i maritime forhold.

Jeg må bare gi stortingsrepresentant Jens Marcussen rett i det han visstnok skal ha uttalt, at "å overlate plassering av et ferjeleie til vegsjef Chester Danielsen er som å la en bonde føre et skip."

Vi har derfor selvfølgelig måttet bruke annen kompetanse. Jeg tror knapt det er noen ferjeleieplassering i Norge som er blitt undersøkt så grundig som nettopp Mortavika.

Disse undersøkelsene konkluderte med at man ikke kunne garantere 100% regularitet på Mortavika. Basert på bl.a. bølgemålinger og vindmålinger gjennom flere år, antok våre sakkyndige konsulenter at regulariteten skulle bli på ca. 99%, og at Mortavika i gjennomsnitt ville bli stengt i 2-3 dager pr. år på grunn av værforhold.

Vi har hittil i år hatt adskillig dårligere regularitet enn disse 2-3 dagene. Dette skyldes i første rekke det eksepsjonelt dårlige været vi hadde i første halvdel av januar. Vi kan bare beklage at dette førte til ulykker og lang ventetid for trafikantene.

Hva nå?

Forbindelsen over Boknafjorden er en livsnerv for Rogaland og Vestlandet, og vi må gjøre alt det vi kan for å sikre størst mulig regularitet på denne ferjestrekningen.

Vi er sikre på at både Mortavika på Rennesøy og Arsvågen på Bokn vil greie denne oppgaven mesteparten av tiden. Men som vi har sett, har vi ikke 100% garanti, og må derfor etablere et system for reserverferjeleier på begge sider av fjorden.

Dette er et arbeid som vi allerede er godt i gang med. Videre vil vår mariatime konsulent, Norsk Havneteknisk Laboratorium i Trondheim, utarbeide en erfaringssrapport i løpet av våren og da også vurdere mulige tiltak for å bedre havnesituasjonene.

Videre vil vi i samarbeid med trafikkselskapet arbeide videre med et beredskaps- og varslingsssystem slik at eventuelle trafikk-omlegginger blir til minst mulig ulykke for trafikantene.

Haldning og adferd i trafikken

Trafiksikkerhetsmessig har me hatt ein dyster start på det nye året, med fleire dødsulykker.

Me kan alle koma til å oppleve det helvete det må vera å bli innblanda i ei alvorleg trafikkulykke. Mange må sjøl ta sin del av skulda for at dei hamnar i dette helvete. Andre hamnar oppi det heilt uforskyldt.

Me veit mykje om kva som må til for å redusera ulykkestaleta. Høg fart aukar risiko. Forbikjøring kan vera farleg. Det er lett å mista kontrollen over kjøretøyet på glatt føre. Ingen kan vera i tvil om at ein ved å kjøra med promille er ein potensiell mordar.

Som trafikantar har kvar og ein av oss eit hovedansvar. Tar me konsekvensane av det me veit om ulykkesreduserande

adferd i trafikken, vil det bli tryggare på vegane.

Desverre er det ikkje så enkelt. Same kor mykje me arbeider for betre haldningar hos trafikantane og same kor mykje Vegvesenet satsar på å få bort ulykkespunkt, somme vil alltid kjøra omsynslaust og farleg. Dermed blir også uskuldige ramma.

Derfor er det ikkje nok med bare positive tiltak. Desverre er politiovervakning og straffereaksjonar også nødvendig. Truleg er politiovervakkinga alt for liten. Risikoen for bøter og straff er i dag liten, til og med ved alvorlege trafikkforselsar.

Harald Sel

INNHOLD

Vegsjefens 3 minutter	2
Haldningar og adferd i trafikken .	2
Nye utfordringer i 1993	3
Fylkesvegplan 1994-97	4
Storflom i Dalane	6
RA's dommerpokal til Øivind Førland	7
Intervju med sjukehusprest Leif Jon Paulsen	8
Trafikkinformasjon gjennom nærradio	9
Arbeidsmiljøprisen til Dekkeseksjonen	10
Vegorama - Vegdatabankens sentrale presentasjons- og analyseverktøy	11
Johannes Urdal: - Dugnadsarbeid mellom idrettsungdom	12
Roman Piekart: Frå krigens helvete til gode år i Vegvesenet	13
Kvalitetssikring i administrasjonsavdelingen	14
Kryssord	15
Intervju med vegsjef Chester Danielsen	16
Kan du.... kjøre bil?	17
Rygjamat	17
Personalnytt	18
Tilstelling for 1992-pensionistene	20
Folkevekst i Bokn	20
Fra anleggslederskolen	20
Rassikring langs Austrumdalsvegen.....	20
Vern og helse	21
Veghistorie frå Dirdal	22
Redaksjonsrådet	23
Tillitsvalgtes spalte	23

Nye utfordringer i 1993

Av driftssjef Olav Øyvind Hamre

Vi har bak oss et godt år for driftsavdelingen. I det trafikkrettede vedlikehold fikk vi meget positive tilbakemeldinger fra vegbrukerne gjennom de foretatte spørreundersøkelser, og naturlig nok spesielt for riksvegvedlikeholdet.

I det strukturelle vedlikeholdet fikk vi gjennomført betydelige oppgaver både i bru- og dekkevedlikeholdet på riksvegene.

Vi skal være stolt og glede oss over de gode resultatene i 1992, og det bør være en inspirasjon for fortsatt framgang i 1993. Jeg er optimist når det gjelder riksvegvedlikeholdet. På fylkesvegsektoren serdet imidlertid fortsatt nitrist ut. Der ligger vi på en desiderert jumboplass, som vi har gjort i en årekke, når det gjelder midler til vedlikehold.

Vi får nu stadig hyppigere reaksjoner fra trafikantene om forsømt vedlikehold etter hvert som vegdekkene blir mer humpete og slites ned til bærelaget. Jeg har mange ganger lurt på hvilke tanker og strategi de ansvarlige politikerne gjør seg omkring problemet forsømt vedlikehold.

I dag bruker vi ca. kr. 240,- i året pr. registrert kjøretøy i Rogaland til det totale vedlikehold av et fylkesvegnett som i utstrekning tilsvarer distansen fra Stavanger til Bardufoss. Når vi vet hva det betyr for hele vårt velferdssamfunn som har gjort seg avhengig av bilen, å ha et vegnett som fungerer tilfredsstillende, må det være et tankekors at vi lar det forfalle til det ubrukelige.

Vi er inne i et spennende år med mange nye utfordringer. En av dem er driften av de undersjøiske tunnelene i Rennfastsambandet. En annen er opprettelsen av vegtraffikksentral. Vi har satt oss mange mål i årsplanen for 1993 som vi alle må jobbe hardt for å oppnå.

Vi er svært spent på hvilke konklusjoner Hollerutvalget vil trekke.

Vi skal i løpet av året læres opp i det nye regnskapssystemet Krøsus som etter planen skal være i bruk fra 1. januar 1994.

Miljøsatsingen i vegvesenet skal holde fram, og vi på driftsavdelingen har store utfordringer på denne sektor, ikke minst i grøntvedlikeholdet.

Vi må et skritt videre både når det gjelder helse/ miljø/sikkerhet (HMS) og kvalitetssikringsarbeidet.

Vi har bak oss noen uker av det nye driftsåret med tildels meget ublide værforhold. Vi har all grunn til å ønske hverandre lykke til med oppgavene i 1993. Har vi tro på oss selv og kombinerer det med vilje til innsats vil nok resultatene bli bra.

Fylkesvegplan 1994 - 97

Av Georg Ullenes

Efter anmodning fra samferdselspolitiske i fylket; har Vegsjefen utarbeidd forslag til fylkesvegplan for Rogaland for 1994-97.

Fylkesvegplanen omfatter både fylkevegvedlikehold og investeringer i eksisterende og nye veier. Investeringssektoren er

Ny veg med tunnel til erstatning for den rasfarlige og bratte vegen fra Frafjord til Gilja, er i fylkesvegplanen ført opp mellom marginalprosjektene utenfor rammen. Her fra en del av den rasfarlige strekningen ned mot Frafjord.

utvidet til også å omfatte tiltak for kollektivtrafikk- og miljø. Det er dessuten foretatt en ny gruppering av fylkesvegnettet der vegene er inndelt i viktige og mindre viktige transportruter.

Utenom å beskrive tilstanden på fylkesvegnettet, utfordringer, mål og behov, ender planen opp i et konkret forslag/handlingsprogram. Etter sju magre år for fylkesvegsektoren i Rogaland kan vi

Forslag til fordeling av ramme; hhv 400 og 475 mill.kr til fylkesvegsektoren 1994-97

Ramme - Fylkesveger m.v.	Bev. ramme alt A	Fylkes komm. alt. B
Ramme netto fylkestilskudd	326	401
Statstilskudd	74	74
SUM	400	475
1. Administrasjon m.v.	5	6
2. Riksveger	1	1
3. Fylkesveger:		
Vedlikehold fylkesveger	220	270
Refusjon av forskott	18	20
Investeringer:		
■ Nyanlegg	60	70
■ Forsterkning av f.veger (10 t programmet)	58	58
■ Utbedringer/faste dekkere på grusveger	4	8
■ Kollektivtiltak	2	3
■ Gang-/sykkelveger	7	10
■ Trafiksikringstiltak	3	5
■ Miljøtiltak/støyskjerming	2	4
■ Aksjon skoleveg	12.5	12.5
Sum investeringer	148.5	170.5
Sum fylkesveger	386.5	460.5
4. Kommunale veger	7.5	7.5
TOTALT	400.0	475.0

**Investeringer 1994-97
Nyanlegg fylkesveger - Prioriteringsliste**

Prio- ritet	Fv. nr.	Anlegg/prosjekt (nr.)	Kommune	Betlop (mll. kr)
1.	606	Sør-Talgje ferjekai (35)	Finnøy	1.5
2.	117	Austrumdalsvegen (7)	Bjerkreim	47.0
3.	395	Grannesvegen (19)	Stavanger/Sola	10.0
4.	831	Røyksund bru (43)	Karmøy	1.5
SUM INV. RAMME ALT. A				60.0
5.	318	Hommersåk-Hesthammer (16)	Sandnes	2.0
6.	924	Austrheimsringen (40)	Haugesund	2.5
7.	632	Vadla - Indre Eiane (?)	Hjelmeland	2.0
8.	719	Ørland - Tengesdal	Suldal	2.0
9.	890	Føresvik-XRv 1 (45)	Bokn	1.8
SUM INV. RAMME ALT. B				70.0
MARGINALPROSJEKTER UTOVER RAMMEN (UPRIORITERT):				
35		Bru over Sokna (3)	Sokndal	2.4
247		Oml. v/Klepp krk (9)	Klepp	2.7
281		Gilja-Frafjord (14)	Gjesdal	60.0
340		Oml. v/Riska krk. (17)	Sandnes	0.7
435		Skeie - Lundsvågen (22)	Stavanger	11.0
513		Ny veg i Fiskå (25)	Strand	1.0
686		Landsnes-Bog (30)	Suldal	20.0
714		Høllandsfj.- Austrheim (34)	Sauda	2.3

Austrumdalsvegen er det eneste større nyanlegget som det synes realistisk å få realisert i perioden 1994 - 97. Her ser vi Torfinn Listøl (t.v.) og Toralf Birkeland på røysa etter et stort ras ved Austrumdalsvatnet.

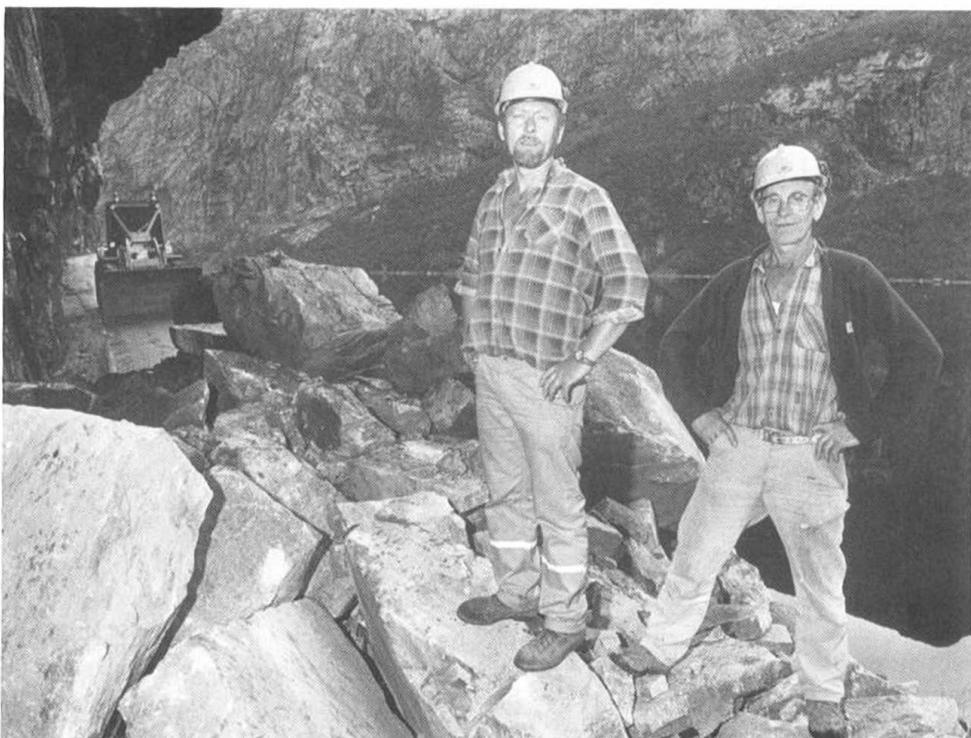
registrere behov for tiltak som langt overstiger de økonomiske rammer vi må prioritere innenfor.

Det er tatt utgangspunkt i to alternative bevilningsrammer; 400 og 475 mill. kr. i 4-års perioden (inkl. statstilskudd med 74 mill.kr).

Forslag til fordeling av remmen på ulike tiltak, og forslag til investeringsprogram for Nyanlegg og Forsterkning av fylkesveger (10 t programmet) er vist i tabeller.

Vår siste fylkesvegplan ble utarbeidet for 10 år siden (i 1982) og gjaldt årene 1982-85. Seitt på den bakgrunn er det behov en ny plan; ikke bare for å få et best mulig grunnlag for langsiktige prioriteringer, men også for å få fylkesvegene "på dagsorden" igjen.

Fylkesvegplanen blir sendt ut på høring til kommunene og skal deretter behandlet politisk i Hovedutvalg for samferdsel og med sluttbehandling i Fylkestinget i juni 1993.

Investeringer 1994-97: Forsterkning av fylkesveger - 10 t programmet

Prlo- ritet	Fv. nr.	Anlegg/prosjekt (nr.)	Lengde ¹⁾ (km)	Kommune	Belo (mill. kr)
1.	776	Herviksøy-Svinali	16.1	Tysvær	5.5
2.	133	Vetteland - Topdal	12.3	Hå	7.0
3.	684/685	Vik-Tednes/Erøy-Bogsund	8.1	Suldal	2.5
4.	500	Vest Agder gr.-Lysebotn	18.1	Forsand	2.5
5.	771	Førdestjørn-ind.område	2.0	Tysvær	0.4
6.	622	Eidssund - Skipavik f.k.	13.5	Finnøy/Hj.land	10.0
7.	681	Solland - Hebnes	13.3	Suldal	7.0
8.	575	Østhusvik - Hanasand	3.0	Rennesøy	2.0
9.	711	Saudasjøen - skitrekket	4.7	Sauda	1.3
10.	529	Jøssang - Prekestolhytta	5.2	Strand	4.5
11.	410	Grødem - Ryggvegen	1.1	Randaberg	0.5
12.	117	Malmin - Stavtjørn	12.9	Bjerkreim	1.8
13.	934	Søravåge-Fjon(Halseidvn)	6.1	Haugesund	3.0
14.	1	Åmot - Skåland	(25.5) ²⁾	Sokndal/Lund	10.0
Sum inv.ramme			116.4		58.0

¹⁾ Lengde veg som kan tillates for 10 t aksellast.

²⁾ Inv.behov 20.mill.kr

MARGINALPROSJEKTER

14.	1	Åmot - Skåland	25.5	Sokndal/Lund	10.0
15.	158	Obrestad - Hå gl. prestegård	2.2	Hå	0.5
16.	441	Vestre Åmøy - Austre Åmøy	3.5	Rennesøy/Stvgr.	3.0

Ein stor del av fylkesvegnettet er fremdeles dårlig, med f. eks. smal grusveg og redusert aksellast. Dette er en stor ulempe ved melkekjøring og annen tungtransport. Dette bildet er fra Ombo.

1. - 3. desember 1992:

Storflom i Dalane

Den verste flommen på lange tider rammet Dalane i dagene 1. til 3. desember i fjor

Mye nedbør kombinert med snøsmelting, førte 1. desember til storflom i Helleland-, Bjerkreim- og Moi-vassdraget. Det sto vann over Rv.42 ved Helleland veggarasje og bort mot Ramsland. Så høy vannstand har det ikke vært her siden 1963.

Trafikken ble omregulert, slik at bilene måtte kjøre over fylkesvegen Terland - Arrestad.

Tekst og foto: Lars Eide

Kolonnekjøring på Slettebø

Samtidig var det oversvømmelse på Slettebøsletta (nær Egersund vegstasjon). Her måtte vi organisere kolonnekjøring midt eter vegen. Sjeldan eller aldri har en opplevd dette på denne strekningen.

Vannet sto også over fylkesvegen til Mjølhus i Egersund, slik at denne måtte

I Bjerkreim sentrum, som mange andre steder, var det storflom. Området rundt Bjerkreim bedehus f. eks. så slik ut.

stenges. I dette området har EL-verket hovedtransformatoren til Egersund by. Hadde vannet steget et par cm til, målte en ha koplet ut strømmen og dermed mørklagt hele byen.

Flere fylkesveger i Bjerkreim og Lund var også stengte 1. desember.

Bjerkreim, Lund og Sokndal

Vannet fortsatte å strømme ned 2. desember om kvelden og natta, og 3. desember fikk vi storflom i Bjerkreim-, Sokndal- og Moi-vassdragene.

Hellelands-vassdraget derimot gikk ikke opp igjen til nivået fra 1. desember.

3. desember måtte mange veier stenges. På det meste var det stengninger på 10 steder. Ingen av disse var riksveger. Under hele flomperioden var det bare en riksveg stengning, den på Rv.42 ved Helleland 1. desember.

Store problem på Moi

Flomdagen, 3 desember, hadde vi størst problem på Moi. Der var 3 av innfartsvegene til sentrum stengte. Kun gamle E 18 over Hamre var farbar.

I Sokndal sto også vannet over flere veier, men her var i grunnen ingen mennesker innestengte.

Ikke store skader

Efter at vannstanden hadde sunket, kunne vi konstatere at det egentlig hadde gått utrolig godt med vegene. Skadene var i grunnen små. Noen hakk ble det da, og det vil ta tid å få rettet dette opp igjen, slik at ikke vegkroppen blir skadet.

Skadene kom først og fremst ved vann med høy vannstand. Her ble vegen flere steder vasket ut helt opp til asfaltdekket.

Heldige - tross alt

Vi tør nesten ikke tenke på hvordan denne flommen ville blitt dersom det hadde vært snø i distriktet og is i elvene. Folk ved Egersund vegstasjon med 40 års tjeneste, sier at de ikke har opplevd makin til flom unntatt når det har vært mye snø og is i elvene. Det sier en del om størrelsen på desember-flommen 1992.

Det er heldigvis sjeldan at bygningene til Vikeså Trevare kan ses i sitt eget vannspeil.

RA's dommerpokal til Øivind Førland:

- Han sier alltid ja

Vegvesenets Øivind T. Førland har fått Rogalands Avis sin dommerpokal for 1992.
Den 50-årige Stavanger-gutten, som i hele sitt yrkesaktive liv - 31 år - har hatt sitt arbeid ved Biltilsynet i Stavanger, er den åttende Rogalands-dommeren som har fått denne pokalen siden 1984.

Tekst og foto: Kaare Lindboe

- Jeg er selvsagt veldig glad for å få pokalen, og den gjør at jeg ikke er i tvil om at jeg vil gå løs på en ny sesong, sier Øivind Førland som representerer KFUM-kameratene.

Øivind Førland er trolig et ukjent navn for svært mange - også innen fotballfamilien. Han har aldri dømt i Tippeligaen - Eliteserien, han har aldri dømt hverken i 1. eller 2. divisjon. Og vi tror trygt vi kan slå fast at han aldri kommer til å dømme der heller!

Vi avbildet han på Stavanger stadion, med hovedtribunen i bakgrunnen. Det er en bane han aldri har dømt på. Og neppe kommer til å dømme på i fremtiden heller.

Viktig brikke

Hva er så bakgrunnen for at Rogalands Avis har valgt Øivind Førland til "årets dommer"? Jo, han er en av dem som er en uhyreiktig brikke i å få Rogalands-fotballen til å rulle. Som dømmer de kampene som andre og kanskje mer blaserte dommere ikke vil dømme.

- I 1992 dømte jeg 68 fotballkamper for Rogaland fotballkrets, sier Øivind Førland.

- Det høyeste jeg har dømt er i 6. divisjon. Og så har jeg vært linjedommer i 3. divisjon. Jeg begynte å dømme for Brodd i 1984, og jeg er klar neste år også.

Ja til det "umulige"

- Du sier omtrent aldri "nei" når fotballkretsen ringer og spør om du kan ta en kamp der den oppsatte dommeren har måttet melde forfall?

- Nei, så sant det er mulig, så sier jeg ja. Når sant skal sies, så sier jeg vel ja også når det er umulig ...

I høst ble han spurta om han kunne dra til Hundvåg og dømme en kvinne-junior kamp. Det kolliderte imidlertid med sykebesøk hos en nær slekning som nys hadde foretatt en større operasjon. Hvis Øivind dro på sykebesøk, ble det ingen dommer for Hundvåg-jentene.

- Jeg fikk ordnet det med sykehuset, slik at jeg fikk komme på besøk litt tidligere, sier Øivind, som i år også har vært både trener og leder for KFUM-kameratenes juniorlag. Og fikk klubbens Innsatspokal for den jobben.

Ja til "straffespark-mur"

- Hva med en hyggelig episode fra en av kampene dine?

- Ja, jeg dømmer jo stort sett i aldersbestemte klasser, i old-boys og veteran, kvinnekamper og litt i divisjonene. Og i en old-boys kamp ledet et lag ganske mye da jeg dømte straffespark for en felling innenfor 16-meteren.

I sin overlegenhet tillot lederlaget at motstanderne skulle få stille mur innenfor 16-meteren. Det er jo ikke akkurat etter reglementet, men skitt la gå -spillerne hadde det moro. Da de ikke fikk mål, ville de ha straffesparket om igjen. Men da sa jeg nei, det fikk være måte på alt ..!

Nei til øl

- .. og noe negativt?

- I en annen kamp, ja, det var faktisk en old-boys kamp det også, oppdaget jeg at en av spillerne drakk øl i pausen. "Slutt med det der", sa jeg til spillerne - og jeg godtok ikke argumentet om at "det e' bare lettøl"

Kamper for de få

- Du opplever neppe de store tilskuer-tallene i "fotballens bakgård", for å bruke en litt stygt uttrykk? - Nei det er nok bare de aller nærmeste som er til stede. Men jeg dømte en 7. divisjons kamp på Bokn en gang, og da tror jeg "heila øynå" var tilstede. For det var voldsomt til heiing hver gang hjemmelaget fikk tak i ballen.

- På Stavanger stadion har du aldri dømt?

- Nei, og jeg kommer nok aldri til å dømme der heller. Men jeg trives med fotballen og fotball-dømming der hvor jeg er. Jeg har det kjekt og liker meg i miljøet, sier Øivind Førland - en fotballens hedersmann.

Øivind Førland på Stavanger stadion. - Her kommer jeg aldri til å dømme. Det høyeste jeg har dømt er 6. divisjon, sier han.

Sjukehusprest Leif Jon Paulsen:

- Prøver å hjelpe når det forferdelege har hendt

Rogalands-trafikken tok 13 liv i 1992 og 838 kom til skade - somme lite, andre svært alvorleg.

4. januar var det minnemarkering for dei drepte og skadde på 3 stader i Rogaland. Dette skjedde i form av kors for dei drepte og lys for dei skadde ved Motorvegen utanfor Stavanger, og i Haugesund- og Egersund sentrum. I Stavanger var det dessutan minnegudsteneste i Domkyrkja ved biskop Bjørn Bue og sjukehusprest Leif Jon Paulsen.

Tekst: Harald Sel

Foto: Alfred Aase, Rogalands Avis

Under gudstenesta las Leif Jon Paulsen opp namna på dei døde, samtidig som lys blei borne inn i kyrkja til minne om kvart enkelt trafikkoffer.

Vondt og sterkt

Me spør Paulsen om kva han følte då han las opp namna på alle desse, som så meiningslaust og brutalt har mista livet?

- Stunda var vondt, sterkt og full av følelsar. Fleire av dei avdøde hadde eg hatt kontakt med på sjukhuset. Og i særleg grad har eg hatt kontakt med nær familie til mange av trafikkofra - sett deira uendelege fortviling og sorg.

Sorgarbeidet

Leif Jon Paulsen seier at Kyrkja i stadig sterkare grad engasjerer seg for å prøva å vera til hjelp i sorg og sorgprosessen. Det gjeld ikkje minst når nære slektingar blir rivne bort ved ulykker.

- I dei siste åra har me fått betydeleg meir kunnskap på dette området. Me veit meir om kva folk treng og ikkje treng i ein sorgsituasjon.

Rett etter ulykka trengs det akutt hjelp. I første omgang er det snakk om å hjelpa

dei pårørande til å forstå kva som har hendt. Det er snakk om ein varsom men presis konfrontasjon med det forferdelege som har hendt.

Seinare bør me sylgja opp, slik at den enkelte ikkje blir overlatt til seg sjøl. Samtalegrupper for sorgande er eit tilbod.

Oppfølging

Dei første månadane etter ulykka er spesielt vanskelege, seier Paulsen.

- Folk spør om meiningsa med ulykka - og med livet. Skuldspørsmålet dukkar ofte opp. Er ulykka ei straff?, er eit spørsmål mange stiller.

I Kyrkja prøver me å hjelpe dei sorgande inn i ein livssynstradisjon, som dei fleste av oss har sine røter i. For mange kan dette vera eit haldepunkt i ein kaotisk livssituasjon.

Defensivt?

- Det du nå seier kan virka defensivt. Kva med det forebyggande arbeidet for å hindra trafikkulykker? Når ein driv grisekjøring slik at ein utset både andre

og seg sjøl for fare, kan det vel f.eks. seiast å vera eit moralisk problem?

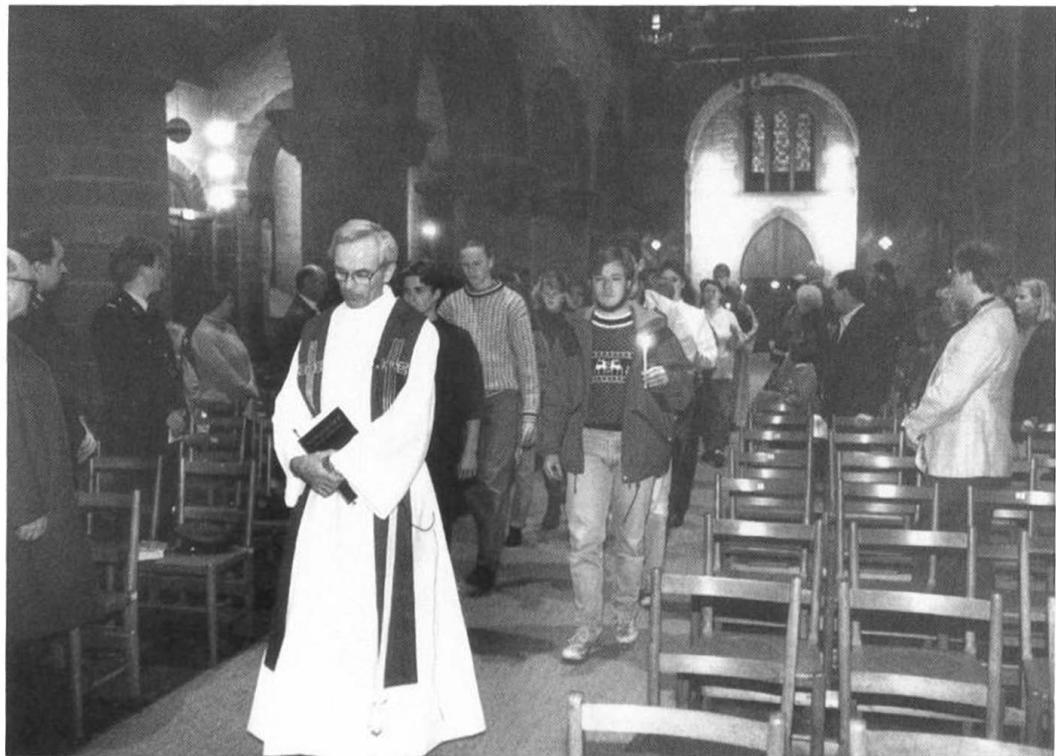
- Eg vil vel heller kalla det tankelausheit enn eit moralisk problem. Ein har så lett for å gløyma kor farleg og risikabel trafikken er. At me som trafikantar har "vår nestes liv i våre hender", er så lett å gløyma. At det er slik ser ein ofta etter at ei ulykke har skjedd, og då er det for seint.

Forebyggande arbeid

- Men det du seier her kan vel framleis seiast å vera defensivt, ei slags "det som skjer det skjer-haldning"?

- Eg ser ikkje heilt korleis me skal kunna yta meir på det forebyggande arbeidet. Me kan snakka om trafikk - og faren ved å vera trafikantar. Dessutan kan me vera eit forbilete for andre i trafikken. Men desverre, eg trur ikkje prestane er noko forbilete i så måte.

Det er vel heller ikkje eit poeng at me skal vera det. Poenget er vel at kreftene blir sett inn på eit så breitt grunnlag som råd, for å hindra ulykker.

Sjukehusprest Leif Jon Paulsen først i prosesjonen under minnegudstenesta i Stavanger domkyrkje.

Trafikkinformasjon gjennom nærradio

Det fins mange nærradioar i Rogaland. Av skiftande kvalitet, rett nok. Men mange av dei har sin trufaste lyttarskare. Mellom anna er mange ungdommar nærradio-lyttarar. På denne måten kan ein nå fram til viktige målgrupper for Statens vegvesen gjennom nærradio.

På 4 nærradiostasjonar medverkar vegvesenet regelmessig ved trafikkinformasjonssendingar. Dette er Radio Aktiv i Egersund, Radio Sandnes, Radio 102 på Karmøy og Radio Haugesund

Tekst og foto: Harald Sel

Fleire i Statens vegvesen er med på sendingane, men den mest "radio-aktive" er utan tvil Arne G. Vasbø. Han er både leiar for trafikksikkerhetsseksjonen i Vegvesenet og sekretær for Fylkes-trafikksikkerhetsutvalget, og dermed ein sentral person innan trafikkinformasjonsarbeidet.

Arne G. Vasbø er Vegvesenet sin faste mann i Radio 102 og Radio Aktiv. Begge stasjonane har trafikksendingar ein gong i månaden, 2 timer på Radio 102 og 1 time på Radio Aktiv.

På dei fleste sendingane, både på Karmøy og i Egersund, er også Rolf Øveland frå Planavdelinga med. Dessutan plar det vera med folk som driv med trafikksikkerhetsarbeid på lokalplanet, f.eks. frå politi eller kommune.

Radio Sandnes og Radio Haugesund har 1 times trafikksending kvar fredag ettermiddag. Her er også fleire andre frå Statens vegvesen meir eller mindre faste deltagarar. Særlig gjeld dette Kjell W. Utvaag, Alf Egil Tollesen og Egil Olsen frå Trafikant- og kjøretøyavdelinga.

Sendingane er for ein stor del lagt opp som innringingsprogram. Og responsen frå publikum er god. Mange lokale trafikkeller er f.eks. kommentert av innringarar, og ofte har Vegvesenet sylgt opp med konkrete tiltak.

- Hovedinntrykket på tilbakemeldingane

er gode, seier Arne G. Vasbø. - Eg trur desse sendingane har sin betydning i trafikkinformasjons- og trafikksikkerhets-

arbeidet. Me prøver å halda ein lett tone, og det slår an. Så sper me på med god musikk innimellan.

Rolf Øveland (t. h.) saman med Odd Magne Tingbø frå politiet i Egersund, under trafikksending på Radio Aktiv i Egersund.

Arne G. Vasbø (t.v.) under sending på Radio 102, Karmøy. Gjest i studio er Petter Sivertsen. Han har arbeidd ved biltilsynet i Egersund og Haugesund, men er nå stasjonssjef ved biltilsynet på Stord.

Fra prisutdelingen. Fra v.: Kåre Hjorteland, Ole Tamburstuen, Edvin Skjølingstad, Magne Slettebø, Karl E. Grude og Sigmund Sandmark. Helt til høyre står adm. sjef Svein Magne Olsen som stod for overrekkelsen av prisen.

Arbeidsmiljøprisen 1992 til Dekkeseksjonen

Etatens honorering av sterkt innsats på arbeids-miljøfronten, Arbeidsmiljøprisen, er delt ut for tredje gang. For 1992 har arbeidsmiljøutvalget gitt prisen til dekkeseksjonen ved driftsavdelingen. Prisen, som er en flott tinnvase med emblem og inskripsjon, ble overlevert ved en enkel tilstelning i vegvesenets kantine kort tid før jul.

Dekkeseksjonen var representert ved oppsynsmennene Karl E. Grude og Sigmund Sandmark og formennene Kåre Hjorteland, Magne Slettebø, Ole Tamburstuen og Edvin Skjølingstad. Seksjonens leder, overingeniør Sverre Andersen, var forhindret fra å møte. Administrasjonssjef Svein Magne Olsen sto for overrekkingen på AMU's vegne.

Tekst og foto: Johan Lund

Smitteeffekten

Olsen framholdt i sin tale det to-sidige formål med prisen. På den ene side skal den være en anerkjennelse for å ha skapt trivsel og godt miljø på arbeidsplassen, på den annen side skal den være en inspirasjon og smittekilde for andre til å gå hen og gjøre likadan.

Dekkeseksjonen har klart å bidra til markedsregulering innen asfaltproduksjon/-legging. Dette har skjedd med bibehold, ja endog styrking av arbeidsmiljøet. Dette fortjener stor takk og ros.

Pekte seg ut

Under sonderingen omkring kandidater til årets pris nevnte hovedtillitsmann Tronstad dekkegjengen som en gruppe der de enkelte tok vare på hverandre.

Ideen gikk til AMU og Olsen nevnte at det der ikke var vanskelig å få tilslutning til at denne gruppa dette år skulle ha prisen.

Pokal og blomster

Karl E. Grude mottok prisen på seksjonens vegne og hver av de tilstede varende medlemmer av seksjonen fikk blomster, takkens ord og hyllest. Dekkeseksjonens folk kvitterte med takk og godord.

Av synsmåter som ble gitt til kjenne nevnes:

- Det var ekstra hyggelig at det denne gang var en hel gruppe som var funnet verdig prisen
- Tross ekstra stort hardkjør i enkelte perioder, f.eks. Rennfast-innspurten, var sesongen gått uten annet enn to bagatellmessige skader.
- Prisen vil inspirere til ennå bedre jobb, både inne og ute.
- Dekkegjengen arbeider tettere sammen enn de fleste. Når det likevel har gått uten gnisninger, skyldes dette holdninger både hos folkene ute og hos ledelsen på vegkontoret.
- Godt humør og positive holdninger er nødvendig, avhengigheten mellom de ute og de inne krever det.

VEGORAMA - Vegdatabankens sentrale presentasjons- og analyseverktøy

Artiklene om Vegdatabanken i de to siste nummer av Ryggjavegen tok for seg VDB-planen 1992-93 og arbeidet med å kvalitetssikre data og bruk av VDB-systemer.

Her skal vi ta for oss
VEGORAMA-SYSTEMET.

Av Thorvald Kåre Lone

Funksjoner

Som figuren viser, er VEGORAMA bare et av flere systemer som vi senere skal komme nærmere tilbake til.

Programmet er et nyttig hjelpemiddel for alle brukere av veg- og trafikkdata. Det henter primært sine data fra Vegdatabankens registre, og kjører på en standard PC med DOS operativsystem, grafisk fargeskjerm og mus.

VEGORAMA er fylkesbasert. Referanse-systemet er koordinater for europa-, riks- og eventuelt fylkesveier i et geografisk område, som regel ett eller flere fylker.

En versjon av hele landets stamvegnett finnes også.

Bruksområder

Det geografiske vegnettet kan sees på som en inngangsnøkkelen til mer detaljerte fagdata knyttet til vegnettet.

Alle grafiske presentasjoner mot skjerm i selvvælt detaljeringsnivå kan også tas ut over plotter. Her kan brukeren legge inn sine egne fagtekster og fritekster. Plotlene kan tas ut i vari- erende formater, kartgrunnlag mv.

De ulike funksjonene i programmet kan presentere veg- og trafikkdata. Har du behov for ulike data, om f.eks. ÅDT, tungtrafikkandel, dekketilstand mv., kan disse vises for ulike vegruter i forskjellige farger. Også data fra andre databaser, f.eks. fra NORDIC-systemet, kan presenteres i VEGORAMA.

Rapporter fra Vegdatabankens fleste fagdataregistre er tilrettelagt for innlesning og presentasjon i VEGORAMA.

Spesialtilpassede funksjoner

Ønsker du opplysninger om trafikk-

tellepunkter på vegnettet, kan du få ut informasjon om hvor disse befinner seg med detaljopplysninger om hvert enkelt tellepunkt ved å trykke noen ganger på musetasten.

En egen funksjon for ÅDT-beregning ut fra foreliggende maskinelle tellinger og ÅDT-belegging av strekninger finnes også dersom du ikke vil bruke eksisterende ÅDT-belegg.

Dersom du vil betrakte registrerte tverrprofil langs en vegrute er dette fullt mulig i VEGORAMA dersom disse ligger i respektive VDB-register. (Rogaland er nå i gang med registrering av minimum 2 tverrprofil på hele riksvegnettet).

Likledes kan det knyttes bilder eller skisser til vegnettet. Disse "scannes" inn i et eget bilderegister. Ved valg av en vegstrekning markerer VEGORAMA med kryss punktene langs vegen som har tilhørende bilder.

VEGORAMA kan behandle informasjon for et spesielt geografisk eller administrativt område, f.eks kommune, vedlikeholdsområde e.l. All informasjon som vises, f.eks. statistikk, er basert på bare dette området.

Andre områder som VEGORAMA kan presentere data om er ulykker og bruer.

VEGORAMA - WINDOWS

Utviklingsmål

Siden november 1991 har det pågått utvikling av en windowsbasert versjon av VEGORAMA, VEGORAMA-WINDOWS (også kalt WinVR).

Bruksmåten for denne versjonen får mange likhetstrekk med andre windows-programmer og brukerterskelen blir lavere. Funksjon og datagrunnlag kan integreres med andre systemer i Statens vegvesen som er basert på Windows.

Eksempelvis kan data/grafikk fra WinVR brukes i andre Windowsapplikasjoner, f.eks. tekstbehandling og tegneprogrammer. Det vil bli mulig å ta inn data fra f.eks. eksterne databaser. På sikt skal et større vegnett kunne håndteres sammen med tverrfaglige data. Målet med systemmodifikasjonene er å lage et mer problemorientert program enn dagens DOS-versjon.

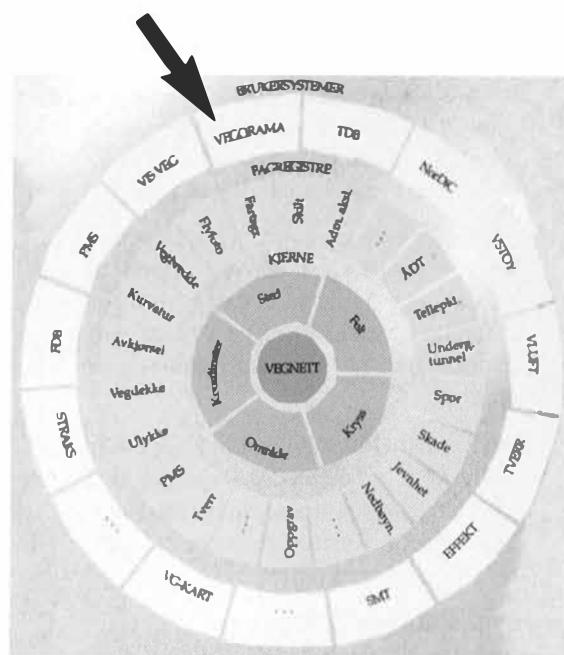
Eksempler på nye funksjoner

Den første fagapplikasjonen som er utviklet under WinVR er funksjoner for oversending av trafikkdata fra tellepunkter tilkoblet WinVR via vanlig telefonlinje eller via ISDN ("Integrated Services Digital Network"; selles transportmekanisme for oversending av alle typer digital kommunikasjon, så som bilder, tale/tekst og andre typer data).

I praksis kan brukeren ta ut tellepunkter markert i det geografiske vegnettet og la WinVR ringe opp tellepunktet (som er utstyrt med tellemaskinen DataRec 410). Ved kommunikasjon via modem oversøres alfanumeriske data som også kan vises grafisk.

Dette ble vist på en VDB-temadag i fjor vår, da Vegorama-ansvarlig Per Østhushus, fra auditoriet på vegkontoret koblet seg til en DataRec i Haugesundsområdet og fikk oversørt kjøretøypasseringer, aksellaster, kjøretøyavstand mv. i sanntid.

Ved kommunikasjon over ISDN kan WinVR også motta levende fargebilder fra videokamera plassert ute på målepunktet og vise disse i et vindu på PC'en.

Anleggsveteran Johannes Urdal:

- Dugnadsarbeid mellom idrettsungdom er flott**
- Men tunnelarbeid var liksom livet**

Han er ein aktiv pensjonist, Johannes Urdal. Me treff han i Hålå, Idrettslaget Eiger sitt flotte anlegg på Eigerøy i Eigersund. Her er det bygt idrettshall som også blir brukt til klubbhus, grusbane og grasbane. Ein god del av det imponerande anlegget er bygt på dugnad. Her er 73-årige Johannes vaktmester kvar tredje veke.

Intervju: Harald Sel

- Eg har utruleg mykje igjen for å vera vaktmester og for arbeidet elles her i Hålå, seier han til Rygjavegen. - At så mange unge er å finna i dette miljøet er flott og inspirerande. Eg trivs godt i deira selskap og eg set pris på at eg fortsatt kan gjera ein jobb for dei unge. Så ofte eg kan kjører eg barnebarna mine på trening og til kampar. Det varmar ein gammal bestefar, smiler han.

Æresmedlem

Og mykje har han så visst gjort for dei mange barna og ungdommane som er med i I.L. Eiger. Dugnadstimane har verken han sjøl eller andre tal på. Men heilt sidan laget blei starta i 1961, har han stått på for laget. Han har til og med brukt av feriane, når store dugnadsløft skulle tas. Så er han då også den eine av 2 æresmedlemmer i Eiger.

Arbeid under jorda

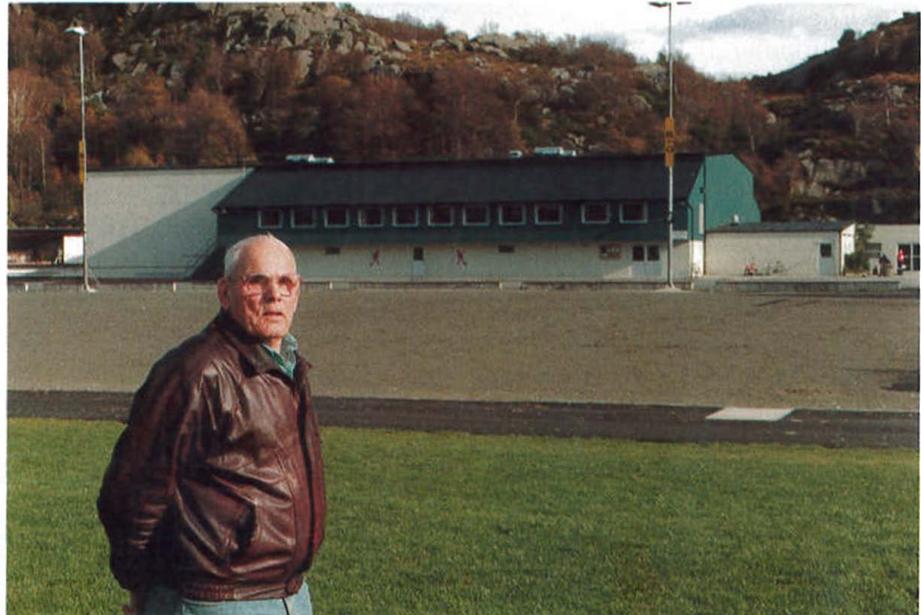
Idealistisk arbeid i fritida og som pensjonist, men elles har han i nesten 50 yrkesaktive år knoga hardt på anleggssarbeid. Mest arbeidde han under jorda, - i jernbanetunnelar, vegtunnelar, krafttunnelar og gruvearbeid på Knaben og i Sokndal.

- Tunnelarbeid, det var liksom livet mitt. Eg trivst veldig godt i tunnelane og gruvene. Ja, det er faktisk det arbeidet eg har likt best, seier han.

Farefullt

Ein kan undrast og stilla spørsmål, når ein høyrer slike ord, - i dag då nesten alt er mekanisert og ein har lite av kroppsleg slit.

Sikkert nok kan ein tenkja seg at

Johannes Urdal i Hålå - IL Eiger sitt flotte anlegg med idrettshall og fotballbaner. Her har han lagt ned eit stort dugnadsarbeid, og her er han vaktmester kvar 3. veke.

kraftkaren Johannes var i sitt rette element når han slo engelskmann (handboring i tunnelaket) og sleit med tunge steinar. Men attpåtil var arbeidet farefullt, - ofte svært farefullt. I tunnelarbeidet på Sørlandsbanen f.eks., var dødsulykkene mange og tragiske.

- Hægebostadtunnelen var livsfarleg, seier Johannes. - Men me tenkte lite på det mens me dreiv. Ein vender seg til det mestic, også dette å arbeida under farlege forhold

Austrumdalstunnelen

Ein arbeidsplass har Johannes likevel hatt, som var farlegare enn både Hægebostadtunnelen og alt anna han har opplevd - ved Austrumdalsvatnet i Bjerkreim.

- Då Vegvesenet bygde Ørdsalsvegen, blei det også gjort ein del arbeid på halvtunnelar og tunnelar langs Austrumdalstunnelen. Her heldt eg på å bli drepen. Ein ras nære på sopan ned etter ryggen min.

Det var bare flaks at ikkje liv gjekk med under dette arbeidet. Då tenkte eg ofte på at 6 mann blei drepane under den første bygginga av Austrumdalsvegen. Skulle ein av oss bli den neste?

Omflakkande anleggsliv

Johannes Urdal begynte i Statens veg-

vesen i 1969. Før det hadde han i 30 år levd eit heller omflakkande liv på ulike anlegg. F.eks. var han med på fleire av dei store kraftutbyggingsprosjekta.

- I Vegvesenet likte eg meg godt, så der blei eg verande, seier han. - Ikkje for det. Eg har likt meg godt alle dei plassane eg har arbeidd. Men i Vegvesenet fekk eg den store fordelen at eg kunne bu heime. Etter alle åra på anlegg til dels langt borte frå heimen, var det ein stor ting.

Sorg og glede

Robust og sterkt er han framleis, trass hardt arbeid og slit. Og lett har ikkje livet vore for han alltid. I 1968 døydde kona hans av kreft, bare 40 år gammal. Han sat igjen aleine med 4 ungar mellom 18 og 8 år.

- Det var frykteleg. Men eg måtte bare gå på og ordna opp best eg kunne, seier han.

Og ordna opp har han så visst gjort. Han er vand med hardt arbeid like frå barndommen heime på garden Urdal i Gyland. Her har han bygt seg hytte, og dit reiser han ofte. På Urdal har han nokre geiter. Her er han kvar haust med på elgejakta. Her høgg han litt ved, - ruslar rundt og kosar seg i barndomslandet.

Polskfødde Roman Piekart:

Frå krigens helvete til gode år i Vegvesenet

Ein kjent mann i Statens vegvesen
Rogaland - særleg mellom
maskinførarar og andre arbeidarar
i utedrifta - , Roman Piekart, har
slutta seg til pensjonistane sine
rekker. I 25 år har den flinke og
sympatiske fagarbeidaren tent
etaten.

I mange år hadde han service-
 arbeid over heile fylket - frå Sauda
 til Egersund, så reisedagane blei
 mange. Tunge tak, når f.eks.
 brøyteutstyr skulle reparerast i
 kulde og snøstorm. Men Roman let
 seg ikkje stoppa.

- Han har vore med på det meste,
 og aldri vore syten. Han gjekk på
 og fekk til det utrulege, er
 "attesten" han får frå ein
 mangeårig arbeidskolega.

Intervju og foto: Harald Sel

25 år i Statens vegvesen. Ei lang
 tid. - 25 år med mange glade
 minne og gode opplevingar. Bare
 synd at tida har gått så fort, seier
 han sjøl.

Men om desse åra har vore gode,
 så var dei første ungdomsåra alt
 anna enn gode. Knapt 18 år
 gammal blei han brutalt dratt inn
 i verdskrigens grusomme galskap,
 - polskfødde Roman Piekart.

Krig i Polen

Han er fødd i Warszawa i 1925.
 Som 14-åring fekk han første
 møtet med krigens redsler, då
 Tyskland okkuperte Polen.

- 1. september 1939 såg eg flya
 koma innover byen. Jernbane-
 stasjonen blei bomba og
 bygningar sto i brand. Me var
 ikkje forberedt på alt det vonde
 krigens førte med seg. Det er slikt
 ein ikkje kan forestilla seg på
 førhand, seier han.

Arrestert av nazipolitiet

I 1940 inngjekk Roman kontrakt
 som læregutt på ein mekanisk

verkstad i Warszawa. Men det gjekk
 dårleg for bedriften, og som læregutt var
 det knapt nok han fekk lønn for arbeidet.
 I 1943, før lærekontrakta var ute, fekk
 han arbeid i ei anna bedrift.

Dette var nok til at han kom i nazi-
 politiet sitt sokelys. Han blei arrestert
 for å ha brote arbeidskontraktu, og sendt
 til tvangsarbeid i Tyskland.

Tvangsarbeid i Tyskland

Djevelskap og menneskeforakt som den
 unge Roman måtte gjennomleva i dei
 knapt 2 åra fram til freden i mai 1945,
 kan ein berre ana. Han brukar ikkje dei
 store orda, når han fortel.

- Trass alt, var eg heldig, seier han. - For
 dei tok litt hensyn til oss som var unge.
 Likevel. Særleg den psykiske påkjenn-
 inga var stor. Lite mat fekk me, og det
 kunne gå i opptil 1 døgn med saman-
 hengande knallhardt arbeid. Dette
 skjedde f.eks. ofte i den første tida, då eg

låg i tvangsarbeidsleir utanfor Berlin. Der
 dreiv me oppryddingsarbeid etter allierte
 bombeangrep.

Omflakkande fangeliv

Etter 9 månaders tvangsarbeid ved Berlin,
 starta eit omflakkande tilvære for Roman
 Piekart.

I mars 1944 blei eit fangetog av kuvogner
 lasta opp og kjørt til ein ukjent hamneby.
 Herfrå blei dei transportert med båt til
 Turku (Åbo) i Finland. Så starta ein ny
 kuvogn-transport. Etter 4 døgn kom dei
 til Rovaniemi i Nord-Finland.

Etter ei tid på tvangsarbeid utanfor
 Rovaniemi, var Roman innom fleire
 andre leirar lenger nord i Finland.

Så, hausten 1944, gjekk fangetransporten
 til Karasjok. Heller ikkje her var
 opphaldet langt. Før Sovjet-troppane
 rykka inn og frigjorde Finnmark sein-
 hausten 1944, hadde tyskarane sendt
 Karasjok-fangane vidare til Tromsdalen.
 Her var dei til krigen slutta.

"Nytt liv" i Norge

Ved frigjeringa hadde tyskarane
 fleire tusen polske krigsfangar i
 Nord-Norge. Tilhøva i Polen var
 uvisse og dels kaotiske i 1945, og
 mange av polakkane i Norge søkte
 om opphaldstillatelse her i landet.
 Mellom desse var Roman Piekart.

Søknaden blei innvilga. Eit "nytt
 liv" i eit nytt fedreland tok til.
 Han var bare 20 år. Som tallause
 andre ungdommar, hadde han fått
 tenåra øydelagde av krigens
 helvete. Men, han var trass alt
 mellom dei heldige. Han over-
 levde, og fekk oppleva fred og
 fridom.

Slekt i Polen

Mellom dei som ikkje fekk
 oppleva freden, var Roman sin
 far. Han blei arrestert 3 månader
 etter sonen og sendt til Tyskland.
 Der blei han borte. Familien fekk
 aldri vita kor- og korleis han mista
 livet.

Roman Piekart (t.h.) saman med hovedtillitsmann i
 NAF Kjell Einar Tronstad, ved tilstellinga på Roman
 sin siste arbeidsdag.

Frå krigens helvete...

Til Stavanger

Frå 1945 til 1967, då Roman Pickart starta arbeidet i Statens vegvesenet ved verkstaden i Hillevåg, skifta han arbeidsplass fleire gonger.

At han hamna i Stavanger var nokså tilfeldig. Han drog til byen og fekk arbeid på verkstaden til Det Stavangerske Dampskibsselskap i 1946. Seinare seilte han til sjøs i fleire år som maskinmann, både i utanriks- og innanriksfart.

Kona, Eva, traff han i Oslo mens han seilte på "Kronprinsesse Marta" i kystrutefart mellom Stavanger og Oslo. Eva og Roman gifta seg i 1949.

Vegvesenet

Siste arbeidsplassen før han tok til i vegvesenet, var i entreprenørfirmaet Per Haaland. Der dreiv han med vedlikehald- og service av anleggsmaskinar.

Her utførte han også ein del reparasjonar på vegvesen-maskinar.

- Eg kom i kontakt med Sigve Næsheim, og han foreslo at eg skulle søka jobb i Vegvesenet. Eg gjorde det, og arbeid fekk eg. Og her likte eg meg godt. Kor eg kom blei eg godt mottatt og fann meg til rette. På verkstaden har det vore godt og kameratsleg samvær. Eg føler at eg har hatt eit godt forhold både til sjefar og kolegaer, seier Roman.

Krigens avsky

Når Roman Pickart nå - som pensjonist - ser tilbake på livet, uttrykker han glede og stor takk, trass dei vondre åra.

- Eg var heldig og fekk ikkje ettervirkningar frå krigen. Eg sør når eg treng det, utan å få mareritt, seier han.

Sin avsky for krig og vald, kan han ikkje uttrykka i ord.

- Det er så alt for grusomt, same kor det skjer i verda. At det som nå skjer i Jugoslavia f.eks. kan henda, er så aldeles ubegripeleg. Etter alle dei redslane folket i Jugoslavia måtte gjennomgå under verdenskrigen, er det så ufattelag at ein ikkje har lært meir.

- Skriv endeleg at eg vil takka alle i Statens vegvesen for godt samarbeid, seier Roman, då me tek farvel etter ein lang, interessant og tankevekkande samtale.

Kvalitetssikring i administrasjonsavdelingen

Administrasjonsavdelingen ved Vegkontoret gjennomførte høsten 1992 første fase av kurset "kvalitet til tjeneste".

Kurset er et element i utviklingen av- og forståelse for et administrativt styringssystem i forbindelse med bruk av KRØSUS.

Av Knut Nyland

Den sentrale arbeidsgruppen i Statens vegvesen for utvikling av et administrativt system, har sett behov for utvikling av en prosesskode for administrasjonstjenester, kvaliteten på disse - benevnt som tjenestestandard, og kostnader av disse tjenestene.

Valg av tjenester skal fastlegges etter avtale med brukerne, det vil si at de skal velges etter brukernes/kundenes behov.

I forbindelse med valg av tjenester kan det bli aktuelt å definere "tjenestepakker" med ulike standarder til ulike priser for brukerne. (Ref. rapport om administrative styringssystemer fra undergruppe av KRØSUS.)

Kursopplegg

Kurset er et opplæringsprogram i "totalkvalitet" for tjenesteprodusrende bedrifter. Totalkvalitet blir i kurset definert som "å fastsette kvaliteten".

Dette innebærer å definere tjenestestandarder/kvalitetskrav, utvikle kvaliteten (det vil si å utvikle en holdning hvor man stadig søker etter forbedringer) og "styrer kvaliteten" (det vil si at en sikrer kvaliteten ved å iverksette forebyggende tiltak før jobben gjøres).

Kurset er delt i 2 faser med en mellomliggende prosjektopperiode. Kursets første fase gir en innføring i kvalitetsbegrepet. Hvorfor skal man satse på kvalitet (motivasjon/holdninger), hvilke metoder kan brukes til å avdekke kvalitetsproblemer/forbedringsområder innen eget ansvarsområde og hvilke teknikker kan man bruke for å løse disse?

Sju grupper har vært i arbeid i fire samlinger av 2 til 4 timers varighet og med følgende tema: Hvorfor kvalitet? Kvalitetskostnader. Måling av kvalitet. Å forbedre kvalitet.

Evaluering

Det er utarbeidet en fullstendig evalueringsrapport. Her gjengir vi et utdrag.

59 medarbeidere deltok, og av dem besvarte 49 evalueringsskjemaet. Dette er en svarprosent på 83. Resultet så langt er svært positivt.

Av besvarelsene kan følgende trekkes fram:

Hele 89 % synes opplæringen har vært meget god eller god. 88 % mener at det de har lært er viktig eller meget viktig. Hele 90 % tror de kan få bruke kunnskapen i sitt arbeide.

Når det gjelder kursmateriellet og opplegget, fikk vi blant annet følgende resultat:

92 % syns at videoavsnittene var gode eller meget gode. 86 % syns opplegget var en god opplæringsform, 2 % syns den er dårlig og 12 % vet ikke.

70 % ønsker å lære mer, 18 % vet ikke og 12 % vil ikke lære mer.

Videre arbeid

Kursets første fase har svart til forventningene. Utsordringen nå ligg i å få i gang og gjennomføre forbedringsprosjekter - synliggjort i de respektive seksjoners årsplaner. Det gjelder å holde temaet "varmt" og følge opp i hverdagen.

I prosjektperioden skal deltakerne selv velge forbedringsprosjekt. Metodene fra 1. fase skal anvendes.

Kursets 2. fase forutsettes gjennomført i løpet av høsten. Emnene vil denne gang knytte seg til 3 samlinger om "kundeinspirert fornyelse", "følelse for detaljer - å synliggjøre kvaliteten, samt "personlig kvalitet".

Det kan også nevnes at Trafikant- og kjøretøyavdelingen skal gjennomgå kursets 1. fase i samme periode.

Kryssord

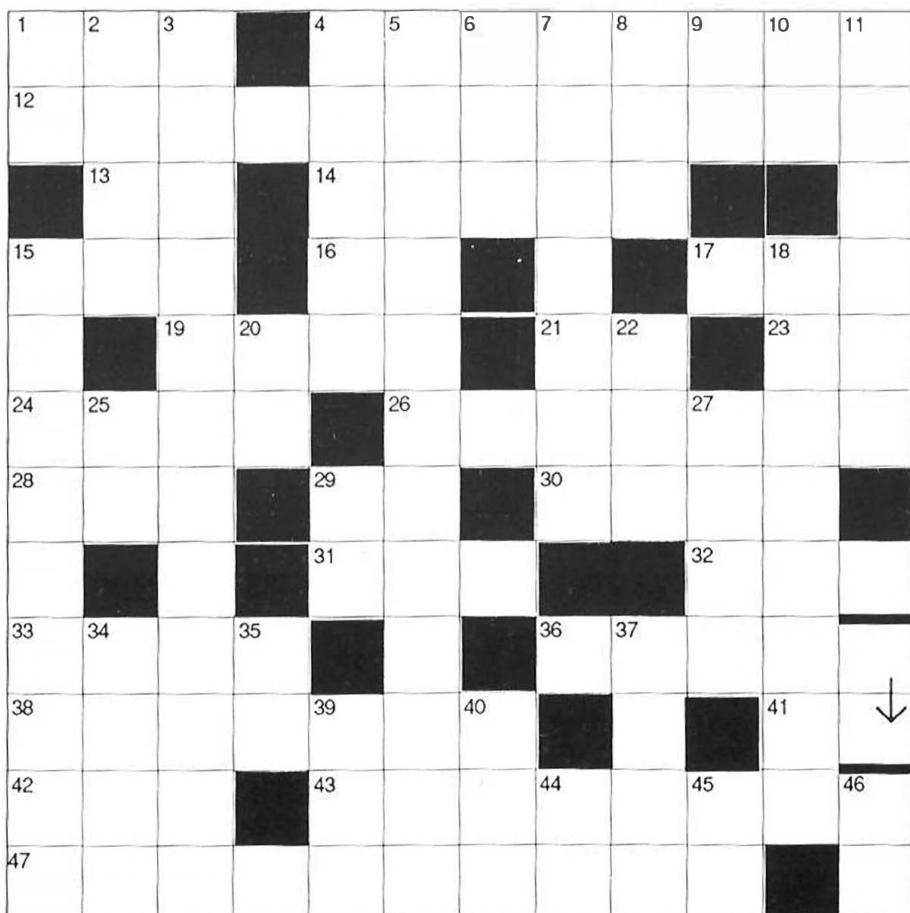
nr.2/93

VANNRETT

1. Garn
4. Eventyrfigur
12. Plagg
13. Ordne
14. Spiren
15. Port
16. Prep.
17. Mønster
19. Land
21. Smelte
23. Bygning
24. Rettighet
26. Utvikling
28. Vakker
29. Treslag
30. Am. by
31. Himmellegeme
32. Skogsdyr
33. Navn
36. Sagnfigur
38. Grønnsaketer
41. Tittekasse
42. Alene
43. Syngespill
47. Drømmer

LODDRETT

1. Norsk Standard
2. Fiske
3. Slektningen
4. Sjødyr
5. Ryggonde
6. Spørreord, dial.
7. Apparat
8. Skogsgud
9. Orden
10. Avdeling fork.
11. Jorda
15. Havstykke
18. Ubetinget
20. Sjarm
22. Redskap
25. Fuglen, omv.
27. Vinner
29. Munning
34. Elv
35. Drikk
37. Dyr
39. Vaske
40. Tau
44. Spore
45. Tor Nilsen
46. Voks

Løsningen på kryssord nr. 2/93 sendes til:

RYGJAVEGEN,
Postboks 197, 4001 Stavanger

Innen 12. april 1993

Innsendt av: .....

Adresse .....

Et FLAX-lodd til de
to første løsningene
som trekkes ut.

VINNERE:

Marit R. Øverland
Vegkontoret

Stein Brændholen
Jederveien 4A
1511 Moss

Rett løsning nr. 6/92

Hilde Eileen og Hilde går i 6. klasse ved Madlamark skole. Intervjuet med vegsjefen er en øvingsoppgave i norsk. Elevene skulle ta kontakt med en kjent person og lage et intervju med vedkommende. Her ser vi de to jentene og Chester Danielssen på vegsjefens kontor under intervjuet. Hilde Eileen sitter til venstre for vegsjefen og Hilde til høyre.

Vegsjef Chester Danielsen:

Trofast, godt humør, glad i barn og flink vitseforteller

Intervju: Hilde Eileen Folgerø og Hilde Vørland

- *Hva er din beste egenskap og hva er din dårligste?*

- Vel, min beste egenskap er vel at jeg har et veldig godt humør, og min dårligste er at jeg ikke er så flink til å hjelpe til hjemme.

- *Inviter hvem du vil til middag. Hvem og hvorfor akkurat han/henne?*

- Hvis det ikke behøver å være noen kjent person, så må det bli broren min som bor i Amerika. Og det er fordi jeg ser han så sjeldent.

- *De beste vennene dine får skildre deg med fire egenskaper. Hva tror du de vil si om deg?*

- Ja, de er jo ikke fiendene mine, så det må vel være noe godt om meg. Og da tror jeg de vil bruke følgende: Trofast, godt humør, glad i barn og flinke til å fortelle vitser.

- *Når kjenner du deg skikkelig snill?*

- Hmm. Det må være når jeg vasker badet hver lørdag.

- *Hva kan du ikke leve uten?*

- Det er så mange ting jeg ikke kan leve uten, og noen av tingene er: Stavanger Aftenblad, kona, bilen, barnebarna, kaffen om morgenen, middagshvilen min, hytta og selvfølgelig jobben.

- *Hva gjør deg skikkelig glad?*

- Hva som gjør meg skikkelig glad, jo det må være når barnebarna kommer og setter seg på fanget mitt.

- *Hva er det verste du kan tenke deg?*

- Det måtte være veldig trist om noen i familien skulle komme i en bilulykke.

- *Hva liker du aller minst å gjøre?*

- Jo, det er en ting jeg ikke kan fordra å gjøre. Det er å slå plenen.

- *Hva liker du aller best i forbindelse med jobben din?*

- Egentlig er det veldig mye jeg liker med jobben min, men det beste er de hyggelige arbeidskollegene mine.

- *Hvilke ulemper er det med Rennfast?*

- Ingen. Men siden dere absolutt vil ha et skikkelig svar, må det være at det er for dyrt å kjøre gjennom tunnelene.

- *Når kommer sykkelvegen fra Madla-krossen til Hafsfjord?*

- Nei det må du ikke spørre meg om. Spør heller han eller hun som er ansvarlig for dette prosjektet.

- *Når syklet du sist?*

- Sist jeg syklet, det var nok i september 1992.

- *Hva er det mest rampete trekket ditt?*

- Sannheten er at jeg liker å erte folk.

- *Hvor vokste du opp?*

- Jo, jeg vokste opp i Wisconsin som er en stat i USA.

- *Hva er yndlingsretten din?*

- Yndlingsretten min er enten kokt torsk eller komle. Forresten, jeg velger komle jeg.

- *Hvilken drøm vil du skal gå i oppfyllelse?*

- Jo, det er at jeg skal vinne første premie i lotto.

KAN DU..... kjøre bil?

KAN DU.....kjøre bil som veier 3,5 - 7,5 tonn? Dette er overskrifta på en ny brosjyre fra Statens vegvesen. Til hverdags blir den saken som brosjyren tar opp betegnet som "stempelordningen".

Først en liten forklaring på bakgrunnen for stempelordningen.

I 1979 ble de norske førerkortforskriftene tilpasset de europeiske forskriftene som blant annet sier at en som har kl. B (personbil) førerkort har lov til å kjøre bil inntil 3500 kg totalvekt. Inntil da hadde de med personbil-førerkort lov til å kjøre bil inntil 7500 kg totalvekt.

Vegdirektoratet bestemte imidlertid at de som hadde kl. I (det grønne førerkort) og de som tok kl. B fortsatt skulle få kjøre bil inntil 7500 kg. Denne norske særregelen skulle opphøre fra 1. oktober 1992, men med diverse overgangsordninger avhengig av når en har fått førerkort.

For å gjøre dette noenlunde forståelig, deler vi førerkort-innehaverne i tre grupper:

"De gamle" - de som fikk førerkort før april 1979.

"De mellomste" - de som fikk førerkort april 1979 - 1. oktober 1992.

"De nye" - de som fikk førerkort etter 1. oktober 1992.

Dersom "de gamle" skal ha lov til å kjøre bil inntil 7500 kg også etter oktober 1993, må de få nytt førerkort med stempel om 7500 kg.

Dersom "de mellomste" skal ha lov å kjøre bil inntil 7500 kg etter 1. oktober 1993, må også disse ha nytt førerkort med stempel etter denne datoен.

Nytt førerkort med stempel må være ordnet før 1. oktober i år.

Dersom biltilsynet ikke har kapasitet til å lage nytt førerkort før 1. oktober er det nok at krav om stempel er registrert hos biltilsynet før datoen. Det kan da utstedes midlertidig kjøretillatelse. Kravet må fremmes skriftlig eller ved personlig frammøte.

"De nye" får ikke stempel og har kun lov til å kjøre bil inntil 3500 kg totalvekt (dersom de ikke utvider til kl. C - D). Gebyr for nytt førerkort er kr 100,-.

Til slutt, noen "knagger":

- Viktig dato: 1. oktober 1993
- Personlig frammøte for å få nytt førerkort
- Biltilsynet har best kapasitet fra morgenen (og ikke i lunsj-pausen)
- Utvidet førererett (stempel) til 7500 kg gjelder bare i Norge
- Ingen endring når det gjelder kjøring med tilhenger
- Er noen fortsatt i tvil? Ta kontakt med biltilsynet

Reidar Dirdal

RYGJAMAT

Hvis du ikke har tenkt på hva du skal servere på lørdagskvelden, er denne retten et godt forslag. Passer like godt til familiekosen, som til foreningen med gode venner,

DEILIG OSTEKAKE

Deig:

200 gr hvetemel
150 gr smør
2 ss vann

Eltes raskt sammen. (Helst i en food-prosessor).

Kle deigen i en rund kakeform, ca 24 cm i diameter. Husk å trykke deigen godt opp rundt kanten, du skal ha plass til fylllet.

Fyll:

150 gr bacon
150 gr skinke
200 gr revet ost
4 egg
2 dl melk
1 ts bakepulver

Skjær bacon i terninger og stek den gyllenbrun. Skinken skjæres også i terninger og blandes med baconen.

Pisk eggene og ha i bakepulveret. Deretter melk og revet ost. Til slutt bacon og skinke.

Hell dette opp i den kledde formen og stek kaken på 200 grader i 30 - 40 minutt.

SALAT

Til denne ostekaken smaker det godt med en enkel salat til.

Hodekål skjæres i fine strimler.

Ananas skjæres i små biter.

Dressing lager du av majones og pisket fløte, halvt om halvt. Litt sukker og sitron gjør salaten enda litt friskere. Vend hodekål og ananas i dressingen.

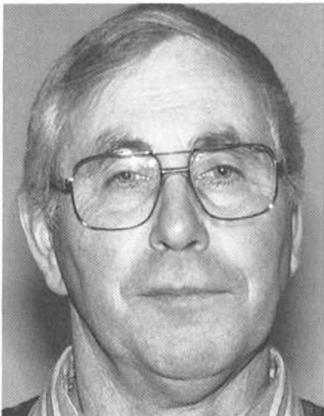
GOD FORNØYELSE!

40 ÅRS-JUBILANTAR I VEGVESENET

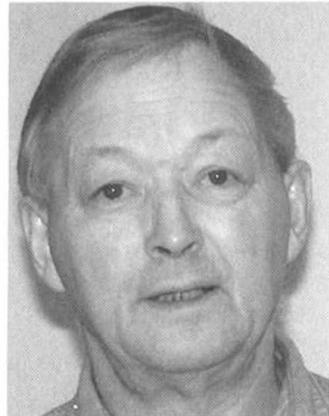
Trygve Espeland
Egersund vegstasjon

Martin Gilja
Nærø vegstasjon

Asbjørn Oddane
Egersund vegstasjon

Kristoffer Mortensen
Vegkontoret

JUBILANTAR

Torleiv pensjonist

Overingeniør Torleiv Haugvaldstad slutta i Statens vegvesen den 31. januar etter nesten 43 års teneste. Ein personlegdom av det sjeldne slaget har med dette slutta sitt daglege virke i etaten. Me kjem tilbake med intervju og nærmare omtale i Rygjavegen seinare. Nå vil me berre nemna at han avslutta yrkeskarrieren sin som informasjonsmedarbeidar på Rennfast-prosjektet. Der gjorde han eit flott arbeid, særleg som ein glimrande omvisar for tusenvis av gjester under anleggsperioden.

Overingeniør Torleiv Haugvaldstad slutta i Statens vegvesen den 31. januar etter nesten 43 års teneste.

Ein personlegdom av det sjeldne slaget har med dette slutta sitt daglege virke i etaten.

Me kjem tilbake med intervju og nærmare omtale i Rygjavegen seinare. Nå vil me berre nemna at han avslutta yrkes-

karrieren sin som informasjonsmedarbeidar på Rennfast-prosjektet. Der gjorde han eit flott arbeid, særleg som ein glimrande omvisar for tusenvis av gjester under anleggsperioden.

50 år

Viktor Kjærvoll
Nærø vegstasjon
- 12. februar

Gunnar Nærum
Vegkontoret
- 25. februar

Gaute Vigre
Nærø vegstasjon
- 4. mars

Herbert Stenberg
Egersund vegstasjon
- 2. april

Ingar Skjølingstad
Haugesund vegstasjon
- 11. april

60 år

Thor Hetland
Bærheim
- 12. januar

Rolf Henry Ness
Bærheim
- 11. februar

Hans Viste
Vegkontoret
- 20. mars

Sigmund Holgersen
Biltilsynet Haugesund
- 23. mars

Haakon B. Tolleshaug
Biltilsynet Haugesund
- 28. mars

NYE MEDARBEIDER E

Else Uhlgren
Engasjert kontorfullmektig
ved Driftsavdelingen
- fra 1. juli 1992

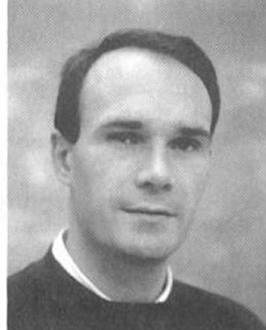
Manfred Meinkohn
Verksmester (vikar) ved
Bærheim veggentral
- fra 1. februar

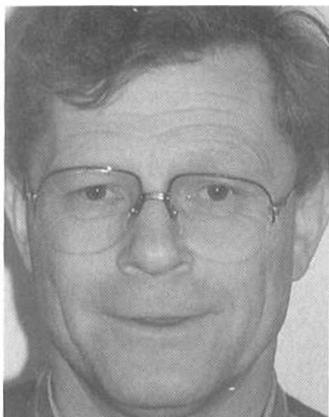
Svein Sivertsen
Engasjert avdelingsing.
ved EDB-seksjonen
- fra 1. februar

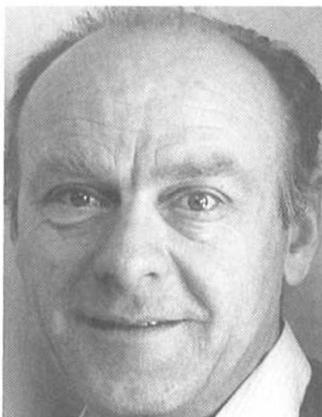
Gunnar Thormodsæter
Inspektor (vikar) ved
Biltilsynet Haugesund
- fra 1. oktober

Erik Bugge Aase
Bedriftslege i 3/5 stilling
- fra 14. februar

25 ÅRS - JUBILANTAR I VEGVESENET

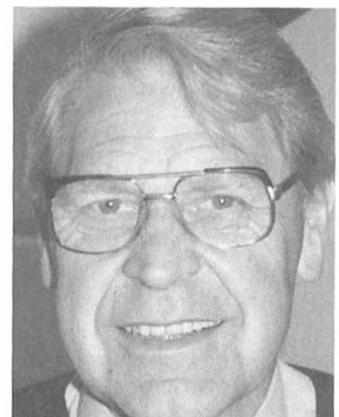
Harald Andersen
Vegkontoret

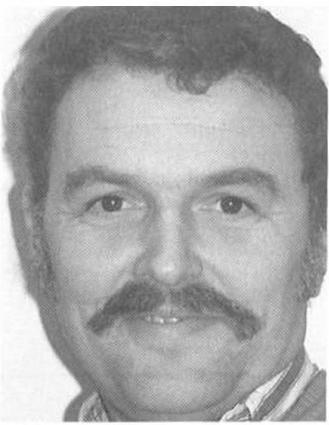
Martin Aske
Vegkontoret

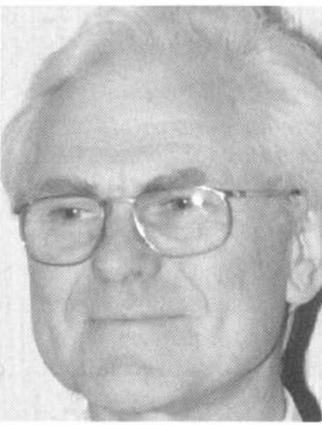
Helga Jorunn Bleskestad
Vegkontoret

Endre Brigtsen
Biltilsynet i Stavanger

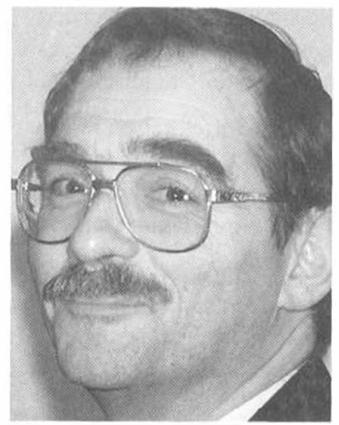
Gudmund Gausel
Vegkontoret

Kåre Høyland
Tau vegstasjon

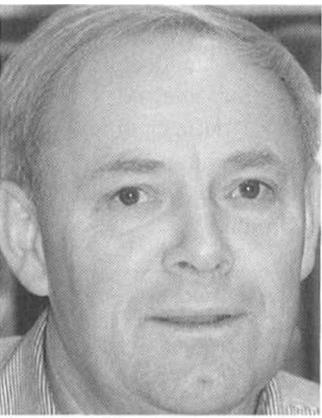
Reidun Lanne
Biltilsynet i Stavanger

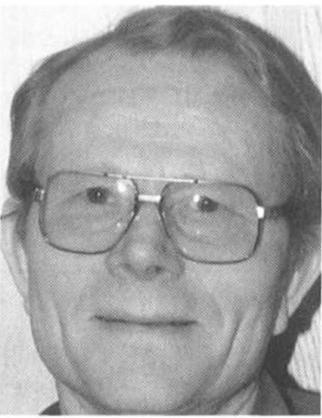
Kjell Ingvar Nymark
Vegkontoret

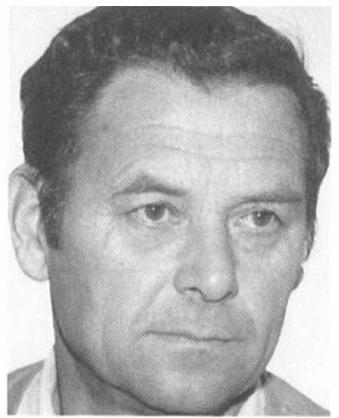
Svein Magne Olsen
Vegkontoret

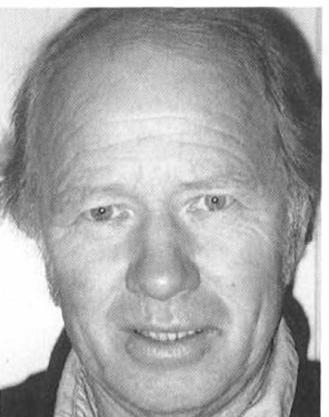
Per Skadberg
Vegkontoret

Lars Solvang
Tau vegstasjon

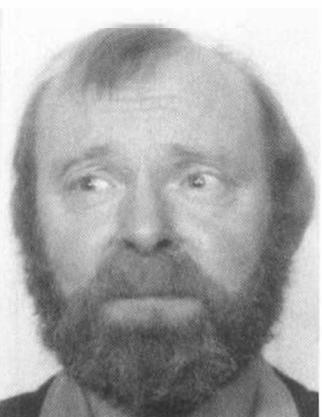
Kristian Tjelta
Bærheim vegstasjon

Helge Valskår
Sand vegstasjon

Magnhild Ødegård
Vegkontoret

Marius Ørnnes
Anlegg - Stavangerområdet

Per Østhush
Vegkontoret

Tilstelling for 1992-pensjonistene

Det er arrangert fest for medarbeidere som gikk av med pensjon i 1992.

Dette året stillte alle de nybakte pensjonistene med ektefeller på tilstellingen.

Tekst: Tove Lende
Foto: Torstein Rein Larsen

Pensjonistene fikk overrakt gave og diplom ved vegsjefer Chester Danielsen.

Under overrekkselen hadde vegsjeferen en prat med hver enkelt, og alle hadde mye å fortelle fra et langt yrkesaktivt liv.

Ektefellene fikk blomster. Overrekkselen av disse sto vegmester Lars Eide for.

Her er fjorårets pensjonister sammen med ektefeller og vegsjefer Chester Danielsen. Fra venstre: Karsten B. Johnsen, Karina B. Johnsen, Eva Piekart, Roman Piekart, Ola Bådsvik, Bjørg Bådsvik, Johanna Raugstad, Birger Raugstad, Astri Løken, Audun Løken og vegsjefer Chester Danielsen.

Etter samværet på hotellet, var det omvisning på Vegkontoret. Deretter gikk turen til A/S Gjesdal Spinneri i Oltedal

Også her var det omvisning, og deretter serverte bedriften kaffi og kaker.

Folkevekst i Bokn

Bokn kommune har i 1992, for første gang på mange år, hatt auke i folketallet. Frå årsskifset 1991/92 til 1/12-92 er talet på boknarar auka frå 738 til 760.

Denne gledelege utviklinga melder ordførar Leif Vatnaland om i julenummeret av Bokn Bygdablad.

Som kjent, er 1992 det første året i Bokn si historie der kommunen har fastlands-samband. Rett nok blei øyane landfaste alt i juni 1991, men det vil nok ta ei tid før dei positive verknadane av dette kjem til sin fulle rett. Dessutan kjem nå Rennfast inn som ein ny positiv faktor for utviklinga i Bokn kommune.

Fra anleggslederskolen

Sammen med 22 andre, startet jeg opp på Anleggslederskolen i slutten av august.

Elevene er fordelt på de fleste fylkene, men noen fylker har flere deltagere.

Vi hadde frammøte på Vegdirektoratet. Derifra drog vi til Larvik, hvor den første samlingen var. Vi skal i alt ha fire samlinger, hver av 14 dagers varighet.

Dessuten har vi en praktisk hovedoppgave over 14 dager på et anlegg. Mellom hver av samlingene er vi i ordinært arbeid i våre respektive fylker.

Undervisningen foregår stort sett med forelesinger og gruppeoppgaver. På enkelte av emnene må vi avlegge en kontrollprøve.

Opplæringen er lagt på et nokså høyt nivå, med gode forelesere både fra Statens vegvesen og utenfra etaten.

Helgene brukes til besøk på anlegg i nærheten av skolen samt sosialt samvar.

Øyvind Langemyr

Rassikring langs Austrumrdalsvegen

Det har til stadighet vært ras på vegen til Ørsdalen i Bjerkeim. Vegen er regnet som en av de mest rasfarlige i Rogaland, noe geologiske rapporter også klart sier.

Det siste raset høsten 1992 fikk stor mediaomtale. Om dette var årsaken til at vi fikk 1.250.000 til rassikring på Austrumrdalsvegen, vet ikke undertegnede.

Når dette nummeret av Rygjavegen kommer ut, er arbeidet trolig fullført. Det skal nemlig være avsluttet i begynnelsen av februar.

Arbeidet består i å ta ned den mest rasutsatte ura ved Rauelid. Vi startet med 1 gravemaskin og 1 hjullaster. Da vi hadde fått gravemaskinen til toppen av rua, ca 120 meter over vegen, ble det satt inn 1 gravemaskin og 1 hjullaster til.

Ca 35000 kubikkmeter uttatt stein og grusmasse blir brukt til å utvide og utrette eksisterende vegen.

Vi håper dette er starten på en større opprustning av vegen til Austrumdal og Ørsdalen.

Lewy Dalen

Oppgaver og mål for Bedriftshelsetjenesten

Bedriftshelsetjeneste (BHT) ifølge Arbeidsmiljøloven:

Arbeidsgiver har ansvaret for arbeidsmiljøet. Bedriftshelsetjenesten inngår som et ledd i det forebyggende helse- og miljøarbeidet i virksomheten.

Grunnlaget for krav om verne- og helsepersonale i virksomheten finnes i Arbeidsmiljøloven §§ 14 og 30.

Arbeidsmiljøloven presiserer at bedriftshelsetjenesten først og fremst skal legge vekt på det forebyggende arbeidet. Det er en målsetting å forebygge helseskader i stedet for å behandle dem etter at de har oppstått.

**Av bedriftssykepleier
Anne Grete Mellgren Høie**

Oppgaver

Verne- og helsepersonalets oppgaver er definert i § 3 Forskrift av 1979 om BHT. Oppgavene kan grovt deles inn i:

1. Arbeid for bedring av arbeidsmiljøet.
2. Overvåking av helsen til den enkelte arbeidstaker eller grupper av arbeidstakere i forhold til arbeidsituasjonen
3. Atføring.

Bedriftshelsepersonalet skal ha en fri og uavhengig stilling i arbeidsmiljøspørsmål.

Kommunal og arbeidsdepartementet nedsatte i 1989 en gruppe som har sett på den videre utbygging av BHT og har i NOU 1992:2 foreslått følgende utkast til § 3, Verne- og helsepersonalets oppgaver:

“Arbeidsgiver skal påse at verne- og helsepersonalet utfører forebyggende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Arbeidsgiver skal sørge for at verne- og helsepersonalet:

1. Inngår i virksomhetens internkontrollsystemer
2. Gir råd ved planlegging, utforming og organisering av nye arbeidsplasser
3. Identifiserer og vurderer risiko for helsefare på arbeidsplassene
4. Arbeider aktivt og systematisk for bedring av arbeidsmiljøet og med tiltak som reduserer sykesfravær
5. Overvåker arbeidstakerens helse i forhold til arbeidsituasjonen

Arbeidsmiljøet må kartlegges

6. Bistår med bedriftsinternt attføringsarbeid

7. Gir informasjon om helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko til arbeidsgiver og arbeidstakere

8. Er representert i virksomhetens arbeidsmiljøutvalg

9. Samarbeider med de ansatte og/eller deres representanter.

Generelle helseundersøkelser uten relasjon til arbeidsmiljøet og kurativ virksomhet (behandling) faller utenfor bedriftshelsetjenestens arbeidsområde.”

Det er ikke store endringer av § 3 gruppen foreslår, men det går klarere frem at det er det forebyggende arbeidet det skal legges vekt på. Økt satsing for bedring av arbeidsmiljøet er viktig i årene fremover.

Bransjforskriften

Regjeringen har sluttet seg til en ILO-rekomandasjon om at alle arbeidstakere skal tilsluttes en bedriftshelsetjeneste. Foreløpig gjelder “Forskrift om hvilke virksomheter som skal ha knyttet til seg verne- og helsepersonalet,” hvor det er fastsatt at alle virksomheter innenfor 20 bransjer skal ha bedriftshelsetjeneste fra 1990. Bygg- og anleggsvirksomhet inngår i forskriften.

Overordnet mål

Arbeidsgruppen har i NOU 1992:2 foreslått følgende overordnede mål:

FLERE GODE ARBEIDSÅR FOR ALLE

For å nå dette målet er det viktig at vi samarbeider på alle plan i etaten. I forbindelse med internkontrollforskriften har Statens vegvesen Rogaland utarbeidet HMS-bøker (helse, miljø, sikkerhet) som vil være et nyttig redskap for bedring av arbeidsmiljøet.

Ved en senere anledning vil vi komme tilbake til hvordan vi er organisert og hvordan vi arbeider ved Bedriftshelsetjenesten hos oss.

Veghistorie frå Dirdal

Den fyrste vegstubben som vart bygt i Dirdal av statsmidlar, vart påbegynt i 1880 og truleg farbar i 1882. Vegen gjekk frå Gilja ved Busteberget og oppover i Giljajuvet. Deretter gjekk vegen over

"Giljeraas bro", vidare oppover på venstre sida av elva og så over elva att ved "Lone bro".

Her slutta vegen for ei stund ved osen av Birkelandsvatnet eller Byrkjedalslona. (Begge desse namna har vorte brukte, og i kyrkjeboka. Frå gammalt av har dei brukt Birkelandsvatnet.)

Av Magnus Nødland

Svartabrunå

"Lone bro" vart til vanleg kalla Svartabrunå. Ho vart ombygt i 1904 med 3 jernbjelker som var 12,57 meter lange. Eg er ikkje sikker, men truleg har det tidlegare vore ei trebru her.

Den 11. oktober 1963 var det storflaum i elva. Då var berre dei 3 øverste steinlaga på det nordre brukaret synlege over vatnet.

Kvidabrunå

Lenger nede hadde me "Giljeraas bro" eller Kvidabrunå som ho helst er kalla.

Den første bruha her skal ha vore ei trebru med stokkar ned i elva. Hausten 1898 vart bruha tatt av ein storflaum. I 1900 vart det bygt ei ny bru i jernfagverk med 21,5 meter i spennvidde. Dette kosta den gongen kr 9.202,01. Kvidabrunå vart riven i august i år.

Kvidabrunå ved Giljajuvet, bygt i 1900. Brua blei riven i haust.

Ny veg i Giljajuvet

I 1940 starta eit større utbetningsarbeid av vegen i Giljajuvet. Det vart bygt ein ny veg på sørssida av elva med ein liten tunnel på ca 80 meter under Skreebekken. Denne vegen var kjørande i 1946, men den gamle vegen på nordsida av elva var i bruk fram til 1950.

Ny vegstubb og den gode tunnelen på nåverande Rv.45 vart opna i 1984. Den går frå staden der Kvidabrunå kryssa elva under Skreebekken og ut ved Svartabrunå og er ca 600 meter lang.

Rideveg i Skeelia

Før det vart bygt veg gjennom Giljajuvet hadde dei ein rideveg opp i Skeelia. Denne vegen starta ved Øvre Gilja bru (Giljahagen) og kom ned på Lonastrånnå (Birkedalsvatnet). Ein måtte over Skreebekken som kunne vera vanskeleg å koma over i frost eller flaum.

Den 14. desember 1860 omkom 2 mann her i Skreebekken på isen. Dei vart funnen att om våren og gravlagde ved Forsand kyrkja.

Den neste vegen som vart bygt i Dirdal, etter den første "statsvegen" frå Busteberget og oppover i Giljajuvet i 1880, var frå Dirdal til Busteberget i 1887. Dette er attmed Nedre Gilja bru.

"Birkedalsbro"

"Birkedalsbro" er bygd i 1884. Årstallet er innhogd i brukaret med Kong Oskar II sitt merke.

Frå 1848 og framover kan det dokumenterast at det var ein heil strid med grunneigarane om erstatningskrav for saudefristene som skulle over den gamle

Denne steinen med Kong Oskar II sitt merke, vart oppsett ved Frøyland (nær veggarasjen) ved opninga av vegen frå Dirdal til Busteberget. Steinen står nå på tomta til Dirdal veggarasje.

og därlege bruha som vart erstatta med ny i 1884.

Hunnedalen

Når det gjeld andre vegar i området, blei vegen mellom Lone bru og Rygg (Ryggjaplassen) gjennom Byrkjedal bygd mellom 1888 og 1894.

Øvstabø fekk sin første veg til fylkesgrensa, Tverrånå. Vegen var 1,5 meter brei og blei bygd i 1903-04. I 1906 vart det bygt veg frå Øvstabø og nedover til Rygg.

Vegen frå Dirdal til Rage bru blei påbegynt i 1899 og var ferdig i 1900.

Vegen Byrkjedal - Maudal vart opna i 1913 og vegen mellom Byrkjedal og Veen i 1924.

Jernplate påmontert Kvidabrunå, eller Gilje bro. Plata er nå innstøpt i muren til venstre for Giljajuvet tunnel.

Redaksjonsrådet

RYGJAVEGEN

Reidun Vehus

Sigurd Sæland

Vegsjefen har oppnemt sekretær Reidun Vehus, Egersund vegstasjon og overingeniør Sigurd Sæland, Vegkontoret som nye medlemmer av redaksjonsrådet for Rygjavegen for perioden 1993/94.

Hovedtillitsmann i Arbeidsmandsforbundet Kjell Einar Tronstad, Haugesund er gjenoppnemt som medlem for same perioden.

Ut av redaksjonsrådet, etter 4 års funksjonstid, går førstefullmektig Irene Stangeland, Bærheim vegstasjon og anleggingeniør Solveig Yndesdal, Vegkontoret.

Elles er oppsynsmann Njål Hanasand, Nærø vegstasjon, seksjonsleiar Reidun Lanne, Biltilsynet i Stavanger og plansjef Halvor Folgerø, Vegkontoret med i redaksjonsrådet, oppnemde for perioden 1992/93.

VÅR FRAMTID?

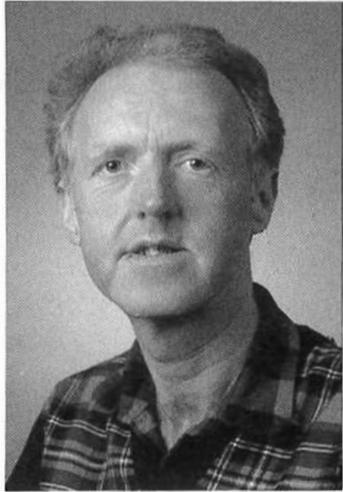
Til å begynne med vil jeg ønske alle leserne et riktig godt nyttår.

1993 er et av de viktigste årene i vegvesenet sitt 129 årige historie. I denne forbindelse går mine tanker til Hollerutvalgets innstilling som vi får på bordet 1. januar 1993.

Etter å ha vært på reise i vårt naboland Sverige, og sett etter omorganiseringen av det Svenske Vegverket, håper og tror jeg at vårt vegvesen ikke blir som det svenske.

Eksempler:

- Vegkontorene halvert fra 24 til 12 stk.
- Anlegg i konkurranse med private.
- Drift i konkurranse med private.
- 1400 arbeidstakere var overflødige, mesteparten av disse var merkantilt personell.

Størsteparten av de som hadde fått arbeid etter omorganiseringen var i dag ukependlere. Eksempel fra Eskilstuna Vegkontor; 130 av 150 var ukependlere.

Dette må være en vekker for de arbeidstaker-organisasjonene som ikke er kommet på banen ennå. Med sin påvirkning på Hollerutvalget/politikere. NB: Husk Hollerutvalgets innstilling skal politisk behandles etter valget, av et nytt storting. Hvordan det skal sammensettes er opp til oss selv.

I fremtiden må det imidlertid legges til rette for en politisk styring av viktige fellesoppgaver. Vi kan derfor ikke akseptere at viktige fellesoppgaver skiller ut i egne selskaper eller foretak.

For øvrig vil jeg konstatere at uten faglig/politisk samarbeid ville det vært vanskelig å videreføre Postverket, Televerket og NSB som forvaltningsbedrifter.

Så til vårt nærmiljø.

I skrivende stund har vi avsluttet arbeidet med justering/normering for kontorpersonalet i utedriften.

Resultat: 1 stilling som førstesekretær, 4 stillinger som sekretærer, 4 stillinger som førstekontorfullmektiger.

Kjell Einar Tronstad

Hovedtillitsvalgt NAF

RETURADRESSE:
POSTBOKS 197
4001 STAVANGER

RYGJAVEGEN

I desember blei Dalane ramma av den verste flaumen på lange tider. Her ser me området på Slettebø i Eigersund der det ei tid var organisert kolonnekjøring midt etter riksvegen.
Side 6